بەدواداچوونێک بۆ ڕاکانی بەڕێزان ڕامیارو ئیدریس. هەردی سەنگاوی

مرۆڤی هۆشەنگ هەمیشە هزرو ئەزموونەکانی خۆی دەکاتە چەق بۆ ڕوانین لە دیاردەو پێشهاتەکان، نەکو شوێن دەستەجەمع بکەوێت و هەمیشە لەگەڵ شەپۆلەکاندا مەلە بکات، لێرەدا بە پێوسیتی دەزانم لەم سەنگەیەوە سەرەقەڵەمێك لەو بابەتە بدوێم کە بیرمەند ڕامیار مەحموود ئاماژەی پێیان داوە و ڕێزدار ئیدریس مستەفا وەڵامی داوەتەوە.

ئەم دیبەیتە زۆر بەسوود دەبێت لە پێناوی هێنانەدی تێگەیشتنێکی خۆماڵی وەکو مرۆڤی کورد لەو دیاردەیەی ڕاگەیاندنە جیهانییەکان ئاراستەی دەکەن و خوێندنەوەی بۆ دەکەن. بێگومان لێرەدا مەوزوعیانە دوور لە باسکردنی هیچ کەسێك بەرەنجامەکانی ئەم بابەتە دەخەینەڕوو، ئیتر تۆی خوێنەریش سەربەستی کە ئایا دژی دەوەستیت یان لەگەڵیدا هاوڕایت.

داعش لەمێژ نییە دروست بووە ساڵی ٢٠١٤ بوو، ئەگەر کەمێك یادەوەرییەکانمان بگێڕینەوە بۆ ئەو کاتە ئەوا دەزانین چەند مانگێ دوای ئەوە دروست بوو کە رژێمی بەشارئەسەد ٣٠٠٠ توندڕەوی ئازادکرد کە بۆ ماوەی چەند ساڵێك بوو کاری لەسەریان دەکرد، یەکسەر دوای ئەوەش دەسەڵاتی مالیکی لە عێراق ڕایانگەیاند١٠٠٠ بەندکراوی توندئاژوو لە زیندانی ئەبوغرێب هەڵهاتوون! کەواتە هاوڕای کاک ئیدریسم کە ئەوە نەخشەبۆکێشراو بوو.

لەمەوە دەگەینە ئەو بەرەنجامەی کە ئەمە کارێکی موخابەراتی وردو نەخشە بۆ کێشراو بوو لەلایەن ئەو میحوەرەی روسیا پێشڕەوایەتی دەکات، کە لەمەشدا زۆر مەبەستی پێکا لەوانە: ئیتر دوای ئەوە هیچ حوکمەتێکی دنیا باسی روخانی دەسەڵاتی بەشار ئەسەدیان نەکردەوە، دروستکردن و قووڵکردنەوەی کێشە ناوخۆییەکانی ئەو وڵاتانە بۆ بەرپاکردنی شەڕی تایەفەگەری نێوان سوننەو شیعە، نیشاندانی وێنەیەکی ناشرینی ئیسلام تا هەموو وڵاتەکان بکەونە ڕاوەدوونانی ئەو کەسانەی ئیسلامیان وەکو بیروباوەڕ قبوڵە، وەڕای کاولکردنی ئەو ناوچەیەو دان نان بە پێداویستی هێشتنەوەی هێزە بیانییەکان

تێيدا.. لەم نێوەندەشدا رەنگە كەسانێكى نائاگا لە ئيسلام شوێن ئەو توندڕەوييە دروستكراوە كەوتبن جا چ بە هۆى ستەمى دەسەڵاتدارەكانەوە بووبێت يان جەهلى خۆيان بەڵام ئەمە ئەوە ناگەيەنێت دەيان ساڵە كە لە مەنهەجى خوێندندا وانەى ئاين هەيە توندڕەويى دروستكردبێت، بەڵكو ئەمە بيانوى دەسەڵاتى بۆ پەردەپۆشكردنى شكست و گەندەڵى و تاوانەكانى خۆيان، هەر خۆشيان بوون كە ڕێيان بۆ داعش كردەوە بێ شەرو تەقە شەنگال تەسليم بكرێت. بۆچى لە حەفتاكان و هەشتاكانى سەدەى رابردوو هەر هەمان مەنهەج و پرۆگرامى ئاين هەبوو كەس نەيگوت كەسانى توندڕەو بەرهەم دێنێت؟

بەڵكو بە پێچەوانەوە هەميشە ئاينى ڕاستەقينە گيانى لێبووردەيى لە نێو دڵى تاكەكاندا دەڕوێنێت، هانى پێكەوەژيان دەدات چونكە مرۆڤەكان هەمووان يەكسانن و دەگەڕينەوە سەر بنەچەى يەك دايك و باوك، تەنانەت هانى ئازادى هەڵبژاردنى ئاين و ئايدياش دەدات وەك لە ئايەتدا هاتووە: لا اكراه في الدين.

ئەو كاتە ئێمە دەبين بە خاوەنى خۆمان كە شوێن زوڕناى ئيمپرياليزمى جيهانى نەكەوين، ئەوان ئەجنداو بەرنامەى كارى خۆيان هەيە كە هيچ بنەمايەكى مرۆڤانەى تێدا ڕەچاو ناكرێت، ئيتر بۆچى ئيسلام بە ئاينى دەسكاريكراوى كريستيان و جووەكان بەراورد بكەين؟ كە لەو پەڕتووكانەى ئەواندا هيچ بوارێك بۆ عەقڵ و زانست نەهێڵراوەتەوە بەڵام لە قورئاندا كە ١٤٤٢ساڵە هاتووە هێشتا وەك خۆيەتى و دەسكارى نەكراوە، هانى عەقڵ دەدات بۆ بيركردنەوە، هانى مرۆڤ دەدات بۆ چوونە ناو بۆشايى ئاسمان، نموونەى جۆراوجۆر دێنێتەوە بۆ وردبوونەوەو بيركردنەوە لێيان، وەكو لاشەى مرۆڤ و گيانەوەرە هەمەچەشنەكان و دارودرەخت و هەورو باران و خۆرو مانگ و دەرياكان و ساڵ و رۆژو وەرزەكان و ژيان و مردن و بەسەرهاتى پێشين و دواينەكان… بەڵكو دەيان ئايەتى زانستى تێدايە كە زاناكان دواى دۆزينەوە نوێكانيان بڕوايان بە قورئان هێناوە كە پێشتر باسكراوەو بەڵام لە قۆناغێك لە قۆناغەكاندا عەقڵى مرۆڤ پەى پێنەبردووە چونكە خوداى كردگارى تاك و تەنيا بەديهێنەرى پەڕاوى بينراوى گەردوونەو هەر ئ□و□يش قورئانى ناردووە كە پەڕاوى خوێندراوەيە، كەواتە ئەم دوو كتێبە هەرگيز پێچەوانەى يەكتر نابنەوە، بەڵام بە هۆى ناوازەيى قورئان و زمانە پڕ ڕەوانبێژييەكەى و راستييە زانستييەكانى ناوى و سنووردراوى تواناى مێشكى مرۆڤ رەنگە ئێمە يەكسەر پەى پێ نەبەين، ئەمانە راستين بۆ ئەو كەسانەى پێشوەختە دەرگاى بيركردنەوەيان دانەخستبێت و بواريان

بۆ خۆیان دابەت بە چاوێکی بێ لایەنەوە سەیری ژیان و گەردوون و خودا و قورئان و ئیسلام بکەن.

پاشان کاکە ڕامیار هیچ باسی سیاسەت و یەکگرتووی نەکردووە، کەچی کاکە ئیدریس مستەفا دەڵێت کوتانی حیزبێکی بچووکی وەك یەکگرتوو و باسی ئیخوان دەنێتە ناو باسانەوە، من سەر بە هیچ حیزبێك نیم بەڵام لە ئەزموونی سیاسەتی ٣٠ ساڵەی ڕابردووەوە نکۆڵی تێدا نیە کە یەکگرتوو جوانترین نموونەی سیاسەتە لە کوردستان کە نەدەستی بە خوێنی براکوژی و گەندەڵی و خیانەت سوور نەبووە، بەڵکو هەر کەمەکی هەتیوو و بێوەژن و کەمدەرامەت و کەمئەندامانیان کردووە، لەکاتێکدا هیچ دەسەڵاتێکی فیعلییان نییە لەسەر گۆڕەپانی سیاسی کوردستان بەهۆی پەراوێزخستنیانەوە کەچی بە نموونە لە دژیان خەڵکان هاندرا لە کۆبوونەوەکاندا پەڕاویان تێبگرن وەکو لەگەڵ شێرکۆ جەودەتدا ئەنجامدرا، بەڵام شیرکۆ بە لێبووردەیی و جوانی ئیسلام دەستیکردە ملی و لێی خۆش بوو، گەر ئەمە لەگەڵ مەسروردا بکردرایە بەدەردی سەردەشت عوسمانی دەبرد کە لەسەر یەك گوتار پێ دەمیان کرد لە فیشەك.

گەر بێینە سەر ئیخوانیش ئەوا دەبینین لە جیهاندا هێرشێکی زۆر ناڕەوایان دەکرێتە سەر چونکە ئاراستەی ڕەشەباکە لە لای ئیمپریالیزمی جیهانەوە دێت دژیانە، ئەگینا حەسەن بەننا کە دامەزرێنەری ئیخوان بوو لێکدانەوەیەکی هاوچەرخانەی بە ئیسلام کرد کە گیانی بیرکردنەوەو عەقڵ و زانست و برایەتی لە نێوان خەڵکدا زیندووکردەوە ، ڕووی جوانەکەی ئیسلامی دەرخست کە دەیان و بگرە سەدان ساڵە داخ لە دڵان نەخشەی گەڵاوی بە دادەنێن تا پرشنگی ڕووناکییەکەی نەگاتە مەزڵوم و مافخوراوان و هەر لە دواکەوتوویدا بمێنینەوە، ئەوە بوو هەر ئیمپریالیزم لە ساڵی ١٩٤٩دا تیرۆریان کرد.

کەواتە بیرمەند ڕامیار ڕاست دەکات؛ ئێمە پێویستمان بە گۆشەنیگای کوردانەیە بۆ شتەکان با دوای هیچ دەهۆڵێك نەکەوین، با سوود لە ئیسلام وەرگرین وەك چۆن فارس و تورك و عەرەب سوودی لێ دەبینن، هەر مزگەوتەکان بوون شوێنی خوێندن و حوجرەو زانست پێش ئەوەی قوتابخانە دروست بکرێت، هەر مزگەوتە جێی کۆبوونەوە کۆمەڵایەتییەکانی وەکو پرسەو شادی، هەر مزگەوتە جای دەزینەوەی ونبووەکانی تێدا دەدرێت و داوای کۆکردنەوەی یارمەتی دەکرێت تێیدا بە بەهاناوە چوونی هەژاران.

تکایە بە بیانوی جەنگ دژی داعش رۆحی مرۆق مەمرێنن،گیان پێویستی بە خۆراکە، کە هەر لە ئیسلامدا ئاسوودەو ئارام دەبێت، ژیانی دونیا کورتە؛ مرۆقیش لە لاشە و گیان پێکهاتووە، ئەوا گیان نامرێت، پاشەڕۆژ ئەو دادپەروەرییەی تێدا دێتە دی کە هەموومان داوای دەکەین، بەڵام وەك بوونی تینویەتی کە دەرخەری بوونی ئاوە، هەرواش تینویەتی بە دادپەروەریی کە دەرخەری بوونی ئەو داپەروەرییەیە بەڵگەی هاتنەدی ئەو رۆژەیە، ئەگینا پێم بڵێن کە ئاسمانەکان و زەمین و ئەستێرەکان و سیستەمی پڕ وردەکاری ژیان و شەو وڕۆژ و خولانەوەی تەنەکان و یاساکانی وەك هێزی کێشندەو رێژە جیاوازەکانی گازەکان و هتد.. ڕێك دەخات، خۆ سروشت و ڕێکەوت خاوەنی عەقڵ نین تا بیبەخشن، ئەی مرۆق چۆن عەقڵی پێدرا؟ تکایە باکەمێك هێواشتر بین و زوو بڕیارێك نەدەین دوایی لێی پەشیمان بینەوە.

لەکۆتاییدا بە کاک ئیدریس دەڵێم تکایە باواز لە خەڵك بێنیین خۆیان ئەوەی بە دەیانەو بەراستی دەزانن هەڵیدەبژێرن بە نموونە کە تۆ دیاردەی حیجابی ئافرەتان بە زەبروزۆریی یەککگرتوو تەفسیر دەکەیت، بەڵام دەبێت لەولاشەوە بزانیت کە سروشتی مرۆق حەز بە حەیاو حورمەت و داپۆشراوی دەکات، ئەو لەکدانەوەیە هەڵەیە هەموو شتێك بگۆڕینەوە بە دەستی دەرەکی و پلان داڕێژیی دوژمنان بەمە راستی لە خۆمان دەشارینەوە، پاشان کە لە جیهاندا دژایەتی ئیخوان دەکرێت و لە چەند رۆژی رابردووشدا بەریتانیا تەنانەت گروپەکی بەرگریکاری مافی خەڵکی سقیلی غەزەی وەك حەماس بە تیرۆریست لە قەڵەم دا، ئیتر رۆژئاوا چ دەستەکی هەیەلە تەشەنەکردنی ئیخواندا؟ خۆزگە بنەڕەتی بابەتەکانمان هەڵدەوەشان و دەناسی و بە دواداچوونی خۆمان بە وردی بە دەکرد نەك گوتنەوەی قسەی زەرینەو بەلاێیدا بردن، ئەوسا نەدەکوتینە ئەو هەڵە زەقانەوە. دەستان خۆش کاکە رامیارو کاکە ئیدریس ئەمە پێویستمان بەو راشکاوییەو وتوێژە هێمنە هەیە.

هەردی سەنگاوی